

Stručný výčet prováděných pracovních činností:

- Návrh a uplatňování pracovních postupů, materiálů a pomůcek pro zdění nosných stěn, přiček, omítkářských a zednických prací.
- Zdění nosných stěn, volně stojících nosných pilířů a přiček, včetně osazování a zazdívání zárubní.
- Nahazování, štukování a omítání ploch.
- Výroba malt a čerstvého betonu ze suchých maltových a betonových směsí.
- Betonování stavebních konstrukcí z betonu a železobetonu.
- Obsluha strojních zařízení.

Charakteristika místa výkonu práce:

Charakteristickým místem výkonu práce jsou zejména staveniště a venkovní pracoviště novostaveb i stávajících staveb. Práce může být vykonávána i ve vnitřních prostorách budov při zdění nosných i nenosných přiček a zdí vnitřních konstrukcí z pórobetonových tvárníc a cihel včetně povrchových úprav, osazování prefabrikátů montovaných vodorovných konstrukcí, překladů a schodišť a provádění omítek a jejich opravy. Práce je z povahy věci vykonávána v úrovni podlahy, ale často také ve výškách, a to na dočasných stavebních konstrukcích, pomocných lešení i žebříkách. Práce je často vykonávána v prostředí se ztíženými pracovními podmínkami (prach, vlhko, teplo, chlad, nepříznivé povětrnostní podmínky). K nejčastěji používaným pracovním pomůckám patří ruční nářadí (ruční pila, kladiva, zednické lžice, zednické naběračky, špachtle, škrabáky, štetky, hladítka), elektrické ruční nářadí (elektrické míchadlo, přímá pila, úhlová bruska, vrtáčka), stavební kolečko, jednoduchá pracovní a ochranná lešení, příp. osobní ochranné pracovní prostředky proti pádu z výšky.

Kvalifikační požadavky:

Nejvhodnější přípravu pro tuto profesi poskytují střední vzdělání s výučním listem v oboru zedník, případně i nižší střední odborné vzdělání s výučním listem v oboru zednické práce nebo nižší střední odborné vzdělání s výučním listem v oboru stavební práce.

Relevantní mimořádné provozní události:

- Úraz pracovníka v důsledku účinků mechanických rizik: (pád z výšky, propadnutí nepevnou podlahou, uklouznutí, zakopnutí, pořezání, odření, naražení horních i dolních končetin, pád materiálu nebo břemene na pracovníka, řezné a tržné rány od ostrých částí nářadí, zasažení očí odletujícími částicemi ad.).
- Úraz pracovníka následkem zasažení elektrickým proudem od ručního elektrického nářadí.
- Poškození pohybového aparátu v důsledku opakovaného zaujímání nepříjemných anebo podmíněně přijatelných pracovních poloh nebo provádění fyzicky namáhavých pracovních operací (přenášení břemen, zvedání konstrukčních částí, dlouhodobé používání ručního nářadí apod.).
- Poškození zdraví pracovníka vlivem dlouhodobé expozice hluku při vrtání, broušení, lámání cihel a tvárníc.
- Poškození zdraví pracovníka v důsledku dlouhodobého působení zátěže chladem nebo teplem (prochladnutí, omrznutí, úpal, úžeh).
- Poškození zdraví pracovníka v důsledku mimořádných povětrnostních podmínek (bouřka, kroupy, vítr, mlha).
- Požár nebo výbuch při používání elektrického nářadí s možností iniciace horkým povrchem nebo mechanickou jiskrou v prostředí s výbušnou koncentrací nebo v prostředí s hořlavými materiály.
- Poškození zdraví vlivem nebezpečných vlastností chemických látek a směsí (např. malty, betonu, lepidel, tmelů apod.)

Základní opatření pro předcházení mimořádným událostem nebo jejich následkům:

- Práci smí vykonávat jen zdravotně a odborně způsobilé osoby.
- Seznámení pracovníků se všemi relevantními riziky spojenými s výkonem práce a s faktory pracovních podmínek a opatřeními přijatými proti jejich nežádoucímu působení na lidské zdraví.
- Seznámení pracovníků s charakterem místa výkonu práce, s pracovními postupy, zákazy, příkazy, dohodnutými signály, umístěním prostředků první pomoci a hasebních prostředků, jakož i způsobem přivolání pomoci
- Školení pracovníků o právních a ostatních předpisech BOZP.
- Školení pracovníků vykonávající práce ve výšce o pracovních postupech, vyprošťovacích postupech při mimořádných událostech a o používání osobních ochranných pracovních prostředků proti pádu.
- Používání výhradně stanovených a vhodných OOPP.
- Používání pouze určených, vhodných a nepoškozených technických zařízení, pomůcek a nářadí v souladu s návodem výrobce.
- Dodržování stanovených technologických a pracovních postupů.
- Pravidelný úklid a čištění pracovního místa používaných nářadí.
- Vymezení ohroženého prostoru pod pracemi ve výšce a jeho zajištění.
- Stanovení a dodržování koordinačních opatření na pracovišti, kde vykonávají práci a činnosti i zaměstnanci jiného zaměstnavatele.
- Zákaz práce a pohybu osob pod břemenem při jeřábové manipulaci.
- Zákaz práce za extrémních povětrnostních podmínek a za zhoršené viditelnosti.

Rizikové faktory:	Doporučené kategorie práce:	Výsledné zařazení do kategorie práce a přijatá opatření pro minimalizaci zdravotních rizik (doplňte):	Základní právní předpisy, které se týkají výkonu práce (v platném znění):
☒ Prach	1 – 2 – 3 – 4		<ul style="list-style-type: none"> • Zákon č. 262/2006 Sb. § 101 – 106 • Zákon č. 309/2006 Sb. § 2 – 6 • Nařízení vlády č. 101/2005 Sb. § 3, 4, Příloha č. 1 bod 9. • Nařízení vlády č. 591/2006 Sb. § 2, 3, 4, Příloha č. 1, 2, 3 • Nařízení vlády č. 362/2005 Sb. § 3, 4, Příloha, část I – XI • Nařízení vlády č. 495/2001 Sb. § 3 – 5 • Nařízení vlády č. 378/2001 Sb. § 3 – 4 • Nařízení vlády č. 375/2017 Sb. § 1 – 7 • Nařízení vlády č. 361/2007 Sb. § 3, 6, 24, 26, 28, 34 • Vyhláška č. 73/2010 Sb. • Vyhláška č. 48/1982 Sb. § 194, 196, 197, 199, 200, 201
☒ Chemické látky	1 – 2 – 3 – 4		
☒ Hluk	1 – 2 – 3 – 4		
☒ Vibrace	1 – 2 – 3 – 4		
☒ Fyzická zátěž	1 – 2 – 3		
☒ Pracovní poloha	1 – 2 – 3		
☒ Zátěž teplem	1 – 2 – 3 – 4		
☒ Zátěž chladem	1 – 2 – 3		
☐ Psychická zátěž	1 – 2 – 3		
☐ Neionizující záření a elektromagnetická pole	2 – 3		
☐ Zraková zátěž	1 – 2 – 3		
☐ Práce s biologickými činiteli	2 – 3 – 4		
☐ Zvýšený tlak vzduchu	2 – 3 – 4		

Četnost periodických lékařských prohlídek (dle vyhlášky č. 79/2013 Sb.):

Pro kategorii 2: 1x za 4 roky (osoby mladší 50 let) nebo 1x za 2 roky (osoby starší 50 let). Pro kategorii 2R a 3: 1x za 2 roky. Pro práci, jejíž součástí je riziko ohrožení zdraví: 1x za 4 roky (osoby mladší 50 let) nebo 1x za 2 roky (osoby starší 50 let).

Karta BOZP pro profesi: Zedník

Seznam nebezpečí	Ohrožená část těla														Hodnocení rizik		
	Hlava						Horní končetiny		Dolní končetiny		Různé				N	P	MR (NxP)
	lebka	sluch	zrak	dýchací orgány	obličej	celá hlava	ruce/prsty/zápěstí	paže	chodidlo	nohy (části)	pokožka	trup/břicho/záda	vnitřní část těla	celé tělo			
Mechanická nebezpečí																	
Padající předměty	X						X	X	X		X						
Odletující částice			X					X									
Ostré hrany	X						X	X	X			X					
Pohybující se části zařízení							X										
Pohybující se předměty														X			
Kluzký / nestabilní povrch	X								X								
Špičaté předměty			X				X	X	X								
Látky pod tlakem nebo za sníženého tlaku																	
Zvířata																	
Chemická nebezpečí																	
Nebezpečné plyny a páry																	
Nebezpečné kapaliny			X				X				X						
Nebezpečné pevné látky			X				X				X						
Aerosol, kouř				X													
Nedostatek kyslíku																	
Nebezpečné odpady																	
Biologická nebezpečí																	
Patogenní látky																	
Alergeny																	
Živočišné jedy (toxiny)																	
Mikroorganismy (viry, bakterie)																	
Paraziti																	
Hmyz														X			
Elektrická nebezpečí																	
Elektrický oblouk																	
Živé části							X	X									
Statická elektřina																	
Elektromagnetické pole																	
Elektrický zkrat							X	X									
Blesk, atmosférická elektřina														X			
Nebezpečí záření																	
Optické záření (VIS)			X														
Nízkofrekvenční el-mag záření (DV)																	
Vysokofrekvenční el-mag záření (KV)																	
Neionizující záření (IR, UV, laser)																	
Ionizující záření																	
Tepelná nebezpečí																	
Sálavé teplo																	
Konvektivní teplo																	
Kontakt s horkou kapalinou																	
Kontakt s horkým plynem																	
Kontakt s taveninou																	
Kontakt s horkým povrchem																	
Plamen														X			
Výbuch														X			
Kontakt s chladnou kapalinou																	
Kontakt s chladným plynem																	
Kontakt s chladným povrchem							X										
Sněh, led, tříšť							X										
Nebezpečí hluku																	
Výsoce impulsní hluk																	
Proměnný hluk		X															
Ustálený hluk		X															
Vysokofrekvenční hluk																	
Ultrazvuk																	
Infrazvuk a nízkofrekvenční hluk																	
Nebezpečí vibrací																	
Vibrace přenášená na ruce							X	X									
Vibrace způsobující kmitání v horní části páteře a hlavy																	
Vibrace přenášené na celé tělo																	
Ergonomická nebezpečí																	
Vysoká teplota vzduchu														X			
Nízká teplota vzduchu														X			
Nízká/vysoká vlhkost vzduchu														X			
Nízká úroveň osvětlení			X														
Oslňující světlo			X														
Blikání, stroboskopické jevy																	
Příliš malé vizuální detaily																	
Nevhodná výška pracovní roviny											X						
Nedostatečná výška pracoviště											X						
Omezený pracovní prostor														X			
Ztížený průchod														X			
Nepříjemná pracovní poloha						X		X		X							
Nevhodné dosahové vzdálenosti								X									
Monotónní činnost																	
Vnucené pracovní tempo																	
Trvalé sledování obrazovek																	
Ruční manipulace																	
- s náradím							X	X									
- s břemeny							X	X				X					
- s vozíky							X	X	X	X		X					

Doporučený rozsah osobních ochranných pracovních prostředků	Požadavek na shodu s normou	Orientační životnost (měs.)
Pro ochranu hlavy		
☒ ochranná přilba / průmyslová přilba s vysokým stupněm ochrany	EN 397+A1, EN 14052+A1	PV
☒ průmyslová přilba chránící při nárazu hlavou	EN 812	24
☐ ochrana proti skalpování		24
☐ ochrana hlavy proti teplu a plameni (kukla)	EN ISO 11612	24
☒ ochranná pokrývka hlavy proti slunečnímu záření nebo prachu		12
☒ ochranná pokrývka hlavy proti chladu	EN 342	24
Pro ochranu sluchu		
☒ zátkové chrániče sluchu a podobné prostředky	EN 352-2	PO
☐ mušlové chrániče sluchu	EN 352-1	12
☐ akustické přílby (tzv. protihlukové přílby)		24
☒ mušlové chrániče sluchu, které lze připojit k ochranným přílbám	EN 352-3	12
☐ chrániče sluchu s přijímačem nebo s interkomem	EN 352-4,-5,-6	PV
Pro ochranu očí a obličeje		
☒ ochranné brýle	EN 166	12
☒ ochranné brýle proti rentgenovému, laserovému, UV, IČ a VIS záření	EN 169, EN 170, EN 171, EN 172, EN 379+A1, EN 175	12
☐ ochranné obličejové štíty	EN 166, EN 1731	12
☐ svářečské kukly a štíty (štíty s držadlem, kukly s upínacím náhlavním páskem nebo kukly na ochranné přílby)	EN 166, EN 175, EN 379+A1	24
Pro ochranu dýchacích orgánů		
☒ filtrační polomasky (respirátory) / filtrační polomasky s integrovanou vrstvou aktivního uhlí	EN 149+A1	PO
☐ masky s filtry proti částicím, parám, plynům s vhodnou lícnicovou částí	EN 405+A1, EN 140, EN 136, EN 143,	PO
☐ izolační dýchací přístroje s přívodem vzduchu	EN 137, EN 138, EN 14593-1,2, EN 14594	36
☐ prostředky na ochranu dýchacích orgánů včetně snímatelné svářečské kukly	EN 12941+A2 / EN 12942	PV
Pro ochranu rukou a paží		
☒ rukavice na ochranu před mechanickými riziky nebo proti požežiu	EN 420+A1, EN 388, EN 381-1, EN 1082-1,-2	PO až 3
☒ rukavice na ochranu před vibracemi	EN ISO 10819	6
☒ rukavice na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 374-1,-2,-3,-4	PO až 2
☐ rukavice na ochranu před elektrinou	EN 60903-ed.2, EN 12477+A1, EN 16350	3 až 6
☐ rukavice na ochranu před teplem nebo ohněm	EN 407, EN 12477+A1	3 až 6
☒ rukavice na ochranu před nízkými teplotami	EN 511	3 až 6
☐ rukavice na ochranu před ionizujícím zářením a radioaktivními látkami	EN 421	24
☐ palcové rukavice	EN 420+A1, EN 388	2
☐ ochranné návleky na prsty		1
☐ ochranné rukávy, náloketníky, zápěstní řemínky (nátepníky)	EN 1082-1,-2	6 až 24
☒ ochranné rukavice pro práce ve vlhkém, mokřem nebo znečišťujícím prostředí	EN 420+A1	PO
Pro ochranu nohou		
☒ obuv polobotková, kotníčková, poloholeňová, holeňová a vysoká, zejména do vlhkého prostředí	EN ISO 20 347, EN ISO 20 345	24
☒ obuv s ochrannou a bezpečnostní tužinkou	EN ISO 20 345, EN ISO 20 346	12 až 24
☐ obuv, kterou lze rychle vyzout		12
☐ obuv s podešví odolnou proti žáru (perko)	EN ISO 20 349	12
☒ obuv, vysoká obuv, přezúvková obuv s protiskluznou podešví	EN ISO 20 345	9 až 24
☐ obuv, vysoká obuv, přezúvková obuv odolná proti vibracím	EN ISO 20 345	12
☐ obuv, vysoká obuv, přezúvková obuv antistatická	EN ISO 20 345	12
☒ obuv, vysoká obuv, přezúvková obuv tepelně izolační	EN ISO 20 345	6
☐ obuv chránící před chemickými látkami	EN 13832-2,-3	6 až 12
☐ ochranná obuv pro obsluhu přenosných řetězových pil	EN ISO 17249 ed.2	12
☐ ochrana nohou proti požežiu (kamaše)	EN ISO 381-5	6 až 12
☒ chrániče kolen	EN 14404+A1	12
☐ chrániče nártu	EN 13277	12
☐ vyměnitelné podešve (odolné proti žáru, propíchnutí nebo potu)	EN ISO 20345	24 až 36
Pro ochranu trupu a břicha		
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před mechanickými riziky nebo proti požežiu	EN ISO 13998, EN 381-11	24 až 48
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před rozstříknutým roztaveným kovem	EN ISO 9185	24
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 14605+A1	6 až 12
☒ ochranné vesty, kabáty a zástěry proti chladu	EN 342	24 až 36
☐ vyhřívané vesty		36 až 72
☐ ochranné zástěry proti vodě		18
☐ záchranné plovací vesty	EN ISO 12402-6+A1	24 až 48
☐ zástěry na ochranu před rentgenovým zářením	EN 61331-3	24 až 36
☒ bederní pásy, protektory		24 až 36
Prostředky proti pádu		
☒ zachycovací postroje, spojovací prostředky, spojky, kotvicí zařízení	EN 361, EN 362, EN 354, EN 795,	12
☒ prostředky pro zachycení nebo tlumení kinetické energie při pádu	EN 355, EN 360, EN 353-1+A1, EN 353-2, EN 363	PV
☒ pásy a spojovací prostředky pro pracovní polohování nebo zadržení	EN 358	PV
Ochranné oděvy		
☒ ochranné pracovní oděvy (dvojdielné, kombinézy)	EN ISO 13688, EN 342, EN 343+A1, EN 381-5,-11, EN 1149-5, EN ISO 20471+A1, EN ISO 11611, EN ISO 11612, EN 13034+A1	6 až 24
☐ oděvy poskytující ochranu před strojním zařízením a ručním nářadím (proti bodnutí, požežiu apod.)	EN 381	12
☐ oděvy na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 14605+A1	12 až 24
☐ oděvy na ochranu před nebezpečnými mikroorganismy	EN 14126	JP
☐ oděvy chránící před rozstříkem roztaveného kovu nebo před infračerveným zářením	EN 348, EN ISO 11612, EN ISO 6942	PO až 24
☐ oděvy odolné proti žáru a ohni	EN 11611, EN ISO 11612, EN 1486, EN ISO 14116	6 až 24
☒ oděvy proti chladu	EN 342, EN 343+A1, EN 14058	36
☐ oděvy proti vodě s impregnací (nepromokavé)	EN 342, EN 343+A1, EN 14058, EN 14360, EN ISO 15027-1	12 až 24
☐ oděvy na ochranu před ionizujícím zářením	EN 1073-1,2	36
☐ oděvy na ochranu před kontaminací radioaktivními částicemi	EN 1073-2	JP
☐ oděvy na ochranu proti statické elektřině a elektrickému oblouku	EN 1149-1,2,3,5, EN 61482-1-2	12
☐ oděvy prachotěsné a proti kapalným aerosolům	EN 14605+A1, EN ISO 13982-1; EN 13034 + A1	JP
☐ oděvy plynotěsné	EN 943, EN 14126	PV
☒ oděvy a doplňky s vysokou viditelností z retroreflexních a fluorescenčních materiálů	EN ISO 20471	6 až 24

PV	Podle určení výrobce
PO	Po opotřebení (u ochrany dýchacích orgánů do nasycení filtračního média)
JP	Pro jednorázové použití

Provádění prací ve výškách

Pokyny pro bezpečnou práci:

- Před zahájením práce v místech ležících ve výšce nad 1,5 m nad okolní úroveň, případně pokud pod nimi volná hloubka přesahuje 1,5 m, je nutno provést zajištění proti pádu. Ochrana proti pádu se musí zajistit přednostně pomocí technické konstrukce (ochranná zábradlí, systémy dočasné ochrany volného okraje, zábrany, poklapy, záchytné konstrukce, záchytné sítě, lešení nebo pracovní plošiny).
- V případě, že nelze použít prostředky kolektivní ochrany, nebo jejich použití není účelné, musí být práce ve výškách zajištěna OOPP proti pádu sestavenými ve vhodném systému ochrany proti pádu dle ČSN EN 363. Nelze-li pád vyloučit je nutno jej bezpečně zachytit nebo utlumit, a sice sestavením OOPP proti pádu v systému zachycení pádu, který obsahuje celotělový zachycovací postroj s příslušenstvím (tlumič pádu nebo zachycovač pádu) a kotvicí prvky. Místo kotvení musí být dostatečně odolné ve směru pádu (např. 12 kN pro kotvicí zařízení dle ČSN EN 795) a podle možnosti je nutno přednostně volit místo kotvení nad úroveň hlavy pracovníka. Je nutno uvažovat kyvadlový efekt při pádu a plánovat bezpečné a včasné vyproštění pracovníka, jehož pád byl zachycen.
- Před zahájením prací ve výškách musí být pod pracovištěm zajištěn prostor ohrožený pádem předmětů, materiálů nebo osob. Zajištění se provádí vymezením ohroženého prostoru zábradlím nebo zábranou o výšce min. 1,1 m, dozorem, vyloučením provozu nebo konstrukcí ochrany proti pádu osob a předmětů osazené v úrovni místa práce ve výškách. Šířka ohroženého prostoru se určuje podle výšky práce ve výškách, při výšce do 10 m je šířka nejméně 1,5 m, při výšce do 20 m je šířka nejméně 2 m, při výšce do 30 m je šířka nejméně 2,5 m, u vyšších pracovišť je šířka ohroženého prostoru rovna nejméně 1/10 výšky pracoviště.
- Lešení lze montovat, demontovat nebo přestavovat jen v souladu s návodem na montáž a demontáž a osobami, které jsou k tomu odborně způsobilé. O předání lešení do užívání musí být vyhotoven zápis potvrzující provedení odborné prohlídky o kompletnosti lešení. Lešení musí mít vždy pevné podlahy bez otvorů, které jsou odolné proti posunutí. Lešení musí být vždy vybaveno zábradlím skládající se z horní tyče / madla ve výšce nejméně 1,0 m, střední tyče proti propadnutí a zarážky u podlahy o výšce 15 cm.
- Žebřík smí být používán při pracovní činnosti, pokud je jeho použití odůvodněné a účelné. Při výstupu, sestupu a práci na žebříku musí být pracovník obrácen obličejem k žebříku a v každém okamžiku musí mít možnost bezpečného uchopení a spolehlivou oporu. Po žebříku mohou být vynášena (snášena) jen břemena o hmotnosti do 15 kg. Po žebříku nesmí vystupovat (sestupovat) ani na něm pracovat současně více než jedna osoba. Na žebříku smí pracovník pracovat jen v bezpečné vzdálenosti od jeho horního konce, za kterou se u žebříku opěrného považuje vzdálenost chodidel nejméně 0,8 m, u dvojitého žebříku nejméně 0,5 m od jeho horního konce.

Zakázané práce:

- Pracovat ve výškách v blízkosti otvorů v obou směrech větších než 25 cm a v blízkosti volných okrajů pracovišť bez zajištění kolektivní ochrany proti pádu nebo bez použití OOPP proti pádu.
- Provádět práce ve výškách při nepříznivých povětrnostních podmínkách, kdy musí být práce přerušena.
- Shazovat předměty a materiál v případě, kdy není možné bezpečně předpokládat místo dopadu. V případě, kdy lze místo dopadu předpokládat, je nutné místo dopadu zabezpečit proti vstupu osob.
- Pohybovat se po nestabilních konstrukcích a plochách, které nezaručují, že jsou při zatížení bezpečné proti prolomení.
- Používat technicky nezpůsobilé nebo poškozené žebříky.
- Používat při práci na žebříku vibrační nářadí nebo jiné nebezpečné nástroje (např. přenosné řetězové pily, pneumatické nářadí, vrtačky apod.).
- Upravovat svévolně lešení, demontovat jeho zábradlí nebo podlahy, příp. zasahovat do jeho nosných prvků a snižovat tak stabilitu.

Pohyb po staveništi

Pokyny pro bezpečnou práci:

- Používat vhodnou pracovní obuv s ochrannými vlastnostmi (např. protiskluzové, proti probodnutí ostrými předměty, proti pádu předmětů apod.).
- Udržovat volné komunikační prostory – neumísťovat stavební materiál, pohyblivé vodiče el. zařízení a nářadí, pomůcky atd. na místa, kde lze o ně zakopnout, anebo kde mohou způsobit zranění osob (např. volně ložená prkna s trčími hřebíky).
- Zajistit volné okraje vykopů, jam nebo prohlubní zábradlím, zřídit přechodové lávky a můstky, překrýt nebezpečné otvory dostatečně únosnými poklapy tak, aby nemohlo dojít k pádu osob.
- Používat oděvy a doplňky s vysokou viditelností z reflexních materiálů.
- Dodržovat bezpečnostní značení a pokyny udělené přímým nadřízeným zaměstnancem nebo stavbyvedoucím.

Zakázané práce:

- Vstupovat na komunikace nebo do prostor se zákazem vstupu nepovolovaných osob.
- Pohybovat se v prostoru ohroženého činností stroje (tj. maximální dosah pracovního zařízení stroje zvětšený o 2 metry).
- Umožnit vstup cizích osob (např. návštěvy) na staveniště, příp. ponechat je na staveništi bez dozoru.

Práce s ručním a elektrickým nářadím

Pokyny pro bezpečnou práci:

- Pro danou pracovní činnost musí být použito vhodné a nepoškozené nářadí, před každým jeho použitím je nutno jej zkontrolovat. Poškozené nářadí musí být ihned opraveno nebo vyměněno.
- Používat nářadí pouze k účelům a způsobem, pro které jsou určeny výrobcem; provádět jeho pravidelnou kontrolu, údržbu a revize ve stanovených lhůtách.
- Rukojeti, násady a jiná místa, kde je třeba nářadí uchopit, musí být hladce opracována a vhodně tvarována. Násady a rukojeti musí být zajištěny proti uvolnění a musejí být čisté a bez mastnoty.
- V případě práce s nářadím, při jehož činnosti dochází k odletu částic (např. ruční brusky, vrtačky, vzduchové pistole aj.), je nutné zamezit vstupu nepovolovaných osob do ohroženého pracovního prostoru. V opačném případě musí být práce přerušeny.
- Elektrická zařízení musí mít ochranu proti dotyku nebo přiblížení k částem s nebezpečným napětím (živým částem), proti nebezpečnému dotykovému napětí na přístupných vodivých neživých částech (například obalech, pouzdrech, krytech a konstrukcích).
- Používat stanovené OOPP, např. ochranné brýle a ochranné pracovní rukavice, které jsou vhodné k ochraně před nebezpečnými spojeními s jednotlivými pracemi. V prostředí a na pracovištích, kde je nebezpečí výbuchu, musí být používáno nářadí z neiskřícího materiálu.
- Nářadí a materiál používaný při práci ve výškách je nutno po použití bezpečně ukotvit nebo uložit proti pádu v volných okrajů pracoviště.

Zakázané práce:

- Zacházet s nářadím hrubě a nešetrně (např. s ním házet, manipulovat s ním tahem za přírodní elektrický kabel, přetěžovat je apod.).
- Používat poškozené nářadí (poškozené rukojeti, pracovní nástroje, kryty, izolace apod.).
- Používat nářadí k účelům, pro které nebylo navrženo, konstruováno nebo dimenzováno.
- Pracovat s nářadím, které nesplňuje podmínky pro použití v prostředí, kde je nebezpečí vznícení plynu, par nebo výbušného prachu.

Metodologie pro vyhodnocení rizik (k tabulce na s. 16)

Pravděpodobnost	
Lze očekávat (stává se často)	10
Je to možné	6
Ne příliš obvyklé, ale možné	3
Ne příliš pravděpodobné, ale již se někde stalo	1
Možné, ale nepravděpodobné, ještě se nestalo	0,5
Prakticky nemožné	0,2
Vyloučené	0,1

Následky (závažnost)	
Katastrofa (mnoho SÚ, nebo škoda přes 100 mil. Kč)	100
Závažná havárie (několik SÚ, nebo škoda přes 10 mil. Kč)	40
Havárie (jeden SÚ, nebo škoda přes 1 mil. Kč)	15
Vážná nehoda (těžký úraz, nebo škoda přes 100 tis. Kč)	7
Nehoda (úraz bez trvanlivých následků, nebo škoda přes 10 tis. Kč)	3
Porucha (drobné poranění, nebo škoda nad 1 tis. Kč)	1
Poznámka: SÚ = smrtelný úraz	

Míra rizika (MR)	Úroveň rizika	Kategorie přijatelnosti	Priorita opatření
≥ 160	velmi vysoké riziko	nepřijatelné riziko	Přerušit provoz nebo ihned přijmout opatření ke snížení rizika
48 až 159	vysoké riziko		
20 až 47	významné riziko	podmíněně přijatelné riziko	Opatření ke snížení rizika přijmout bez zbytečného odkladu
8 až 19	zvýšené riziko		
3,1 až 7	mírné riziko	přijatelné riziko	Opatření ke snížení rizika provést podle pořadí významnosti
≤ 3	zanedbatelné riziko		

Poznámka: Tato karta BOZP je pouze základním východiskem pro praktické uplatňování zásad prevence rizik na pracovištích a neřeší uvedenou problematiku vyčerpávajícím způsobem. | Vypracovali: Ing. Lukáš Petik | © Znalecký ústav bezpečnosti a ochrany zdraví, z. ú., 2019 www.zuboz.cz